

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/50/2013
Identifikačné číslo spisu:	4203899373
Dátum vydania rozhodnutia:	06.11.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Pavol Toman
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:4203899373.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 6. novembra 2013 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Pavla Tomana a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Gabriely Šimonovej v trestnej veci proti obvinenému Ing. T. P. a spol., pre trestný čin ublíženia na zdraví spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 k § 221 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, o dovolaní obvinených Ing. T. P. a Ing. B. P. proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 14. júna 2012, sp. zn. 4 To 14/2012, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolania obvinených Ing. T. P. a Ing. B. P. sa o d m i e t a j ú .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Komárno zo dňa 28. októbra 2011, č. k. 1 T 19/2003-589, boli obvinení Ing. T. P. a Ing. B. P. uznaní vinnými v bode 1/ rozsudku zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 221 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 (ďalej len „Tr. zák.“) a obvinený Ing. T. P. v bode 2/ rozsudku z trestného činu násilia proti skupine obyvateľov a jednotlivcovi podľa § 197a ods. 1, ods. 2 Tr. zák., trestného činu výtržníctva podľa § 202 ods. 1 Tr. zák. a trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 221 ods. 1 Tr. zák., a to na tom skutkovom základe, že:

obvinený Ing. T. P. a obvinená Ing. B. P.

1/ dňa 28.3.2000 v čase asi o 18.00 hod. v obci M. vo dvore rodinného domu na P. strane č. XX, Ing. T. P. vykrútil ľavú ruku L. W., v dôsledku čoho utrpela špirálovú zlomeninu 5. záprstnej kosti ľavej ruky s posunom úlomkov a táto spadla na zem, kde ju obvinená Ing. B. P. ťahala za vlasy a za šaty po dvore, čím poškodená L. W. utrpela ďalej pohmoždenie čela vľavo, chrbta a pravého kolena, podvrtnutie 3. prsta pravej ruky, kožné oderky a pohmoždenia ľavého predkolenia, ktoré zranenia boli spojené s dobou liečenia a práceneschopnosťou v trvaní najviac 6 týždňov včítane úrazovej rehabilitácie,

obvinený Ing. T. P.

2/ dňa 7. septembra 2003 v čase okolo 6.15 hod. v obci M. pred rodinným domom č. XX, fyzicky napadol svoju sestru L. W. tým spôsobom, že ju najprv naháňal a keď ju dohonil, kopol ju do pravého členka z vonkajšej strany, čím jej spôsobil pohmoždenie členka, čo si vyžiadalo dobu liečenia a práceneschopnosť v trvaní do 25. septembra 2003, pričom sa jej zároveň vyhrážal usmrtením takým spôsobom, že to u nej vzbudilo dôvodnú obavu.

Okresný súd uložil obvinenému Ing. T. P. podľa § 221 ods. 1 s použitím § 35 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 6 (šesť) mesiacov.

Súd obvinenej Ing. B. P. uložil podľa § 221 ods. 1 Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 3 (tri) mesiace.

Podľa § 58 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. s použitím § 59 ods. 1 Tr. zák. súd výkon trestu u oboch obvinených podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 18 (osemnásť mesiacov).

Podľa § 228 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 (ďalej len „Tr. por.“) súd obom obvineným uložil povinnosť nahradiť spoločne a nerozdielne škodu F. vo výške 138,98 eur. a poškodenej L. W. vo výške 177,28 eur. Poškodenú W. so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal na konanie o občianskoprávných veciach.

Proti odsudzujúcemu rozsudku okresného súdu podali obaja obvinení a poškodená L. W. odvolania. Krajský súd v Nitre na podklade podaných odvolaní preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým mohli odvolatelia podať odvolanie, ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a zistil, že odvolania obvinených je čiastočne dôvodné a odvolanie poškodenej nie je dôvodné.

Odvolací súd nemal pochybnosti o správnosti zisteného skutkového stavu, avšak doplnil dokazovanie o vypočutie znalca z odboru zdravotníctva MUDr. U. k posúdeniu obmedzenia v obvyklom spôsobe života poškodenej W.. Zároveň krajský súd považoval uložený trest za neprimerane prísny. Preto podľa § 258 ods. 1 písm. e/, ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste u oboch obvinených a na základe § 259 ods. 3 Tr. por. obvinenému Ing. T. P. podľa § 197a ods. 2 Tr. zák. s použitím § 35 ods. 1 Tr. zák. a § 53 ods. 2 písm. b/, ods. 3 Tr. zák., § 54 ods. 1 Tr. zák. uložil úhrnný peňažný trest vo výške 10 000 (desaťtisíc) Sk (331,94 eur), ktorý pripadá štátu a podľa § 54 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, ustanovil obvinenému náhradný trest odňatia slobody 2 (dva) mesiace. Obvinenej Ing. B. P. uložil podľa § 221 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 53 ods. 2 písm. a/, ods. 3 Tr. zák., § 54 ods. 1 Tr. zák. peňažný trest 6 000 (šesťtisíc) Sk (199,16 eur), ktorý pripadá štátu a podľa § 54 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, ustanovil obvinenej náhradný trest odňatia slobody 1 (jeden) mesiac.

Zároveň odvolanie poškodenej L. W. podľa § 256 Tr. por. zamietol.

Proti tomuto rozsudku podali obvinení prostredníctvom obhajcu dovolanie, uplatniac dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda s odôvodnením, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

V odôvodnení dovolania obvinení uviedli, že súdy nepostupovali správne, keď napriek dôkazom nekvalifikovali skutok v bode 1/ rozsudku podľa § 13 Tr. zák. ako nutnú obranu. V tejto súvislosti poukázali na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako aj znalecký posudok MUDr. S. č. 9/2013 zo dňa 21. marca 2013. Súčasne namietli nesprávny postup súdov aj pri skutku v bode 2/ rozsudku, kde vec mala byť postúpená na prejednanie priestupku podľa § 49 ods. 1 písm. d/ zák. č. 372/1990 Zb. V tejto súvislosti poukázali na znalecký posudok MUDr. S. č. 8/2013 zo dňa 15. marca 2013.

Obvinení ďalej namietli nenaplnenie objektívnej stránky trestného činu násillia proti skupine obyvateľov a

proti jednotlivcovi podľa § 197a Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, čím bol naplnený dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Z uvedených dôvodov obvinení dovolaciemu súdu navrhli, aby podľa § 386 ods. 1, ods. 2 Tr. por. rozsudkom vyslovil porušenie zákona v ich neprospech a rozsudok Krajského súdu v Nitre, ako aj rozsudok Okresného súdu Komárno, podľa § 386 ods. 2 Tr. por. v celom rozsahu zrušil.

K dovolaniu sa vyjadrila okresná prokurátorka, podľa ktorej sú obe rozhodnutia založené na zákonných dôkazoch, úplnom a správnom zistení skutkového stavu veci, správnej právnej kvalifikácii skutkov a uložených trestoch, preto dovolaciemu súdu navrhla v zmysle § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie odmietnuť.

K dovolaniu sa vyjadrila aj poškodená L. W., ktorá vo svojich dvoch podaniach namietla nezákonnosť znaleckého posudku č. 8/2013, spáchanie viacerých trestných činov, a to nielen stíhaných, nakoľko činy boli spáchané v mieste jej trvalého bydliska s osobitným motívom a na blízkej osobe, nenaplnenie nutnej obrany ani dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., uložený trest a pochybenia orgánov činných v trestnom konaní. Poškodená ďalej navrhla zadovážiť ďalšie dôkazy - výpovede obvineného Ing. T. P. proti poškodenej a Ing. Q. W., kompletný spisový materiál z ORPZ Komárno ČVS:ORP-852/OEK-KN-2010.

Dovolaciemu súdu navrhla rozsudkom vysloviť porušenie zákona s poukazom na ustanovenie § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por., zrušiť napadnuté rozhodnutie s výnimkou v časti, v ktorej bola poškodenej priznaná náhrada škody, a Krajskému súdu v Nitre prikázať, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokovala rozhodol v inom zložení senátu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Tr. por. zistil, že dovolanie podané obvinenými Ing. T. P. a Ing. B. P. nie je dôvodné.

Najvyšší súd, ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.), predovšetkým skúmal, či má podané dovolanie všetky obsahové a formálne náležitosti, či je prípustné a či bolo podané oprávnenou osobou a pritom dospel k nasledujúcim záverom:

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolaním možno napadnúť len právoplatné rozhodnutie súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená. V posudzovanom prípade je napadnutým rozhodnutím rozsudok Krajského súdu v Nitre ako súdu odvolacieho. Proti takémuto druhu rozhodnutia je dovolanie prípustné. Dovolanie bolo podané obvineným prostredníctvom obhajcu, bolo preto podané osobou oprávnenou podľa § 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 Tr. por. Dovolanie bolo podané na Okresnom súde Komárno, t.j. v mieste uvedenom v ustanovení § 370 Tr. por.

V dovolaní musí byť ďalej uvedené, z akých dôvodov je rozhodnutie napádané, tak aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozhodnutie napáda a aké chyby sa vytýkajú rozhodnutiu alebo konaniu, ktoré rozhodnutiu predchádzalo. Obvinení poukazujú na dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. teda, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť,

Obvinení namietali nekvalifikovanie skutku pod bodom 1/ rozsudku ako konanie v nutnej obrane.

Podľa § 13 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 čin ináč trestný, ktorým niekto odvracia priamo hroziaci alebo trvajúci útok na záujem chránený týmto zákonom, nie je trestným činom. Nejde o nutnú obranu, ak obrana bola celkom zjavne neprimeraná útoku.

Podmienky nutnej obrany ako jednej z okolností vylučujúcich protiprávnosť činu sú splnené, ak napadnutý odvracia aktívny útok inej fyzickej osoby, pričom môže použiť aj intenzívnejšie konanie, resp.

prostriedky, aké použil útočník. O zrejme neprimeranú obranu však ide vtedy, ak bola objektívne v hrubom nepomere k povahe nebezpečnosti útoku, t. j. na odvrátenie priamo hroziaceho alebo trvajúceho útoku nebola obrana v takej intenzite potrebná.

V danom prípade obvinený Ing. T. P. vykrútil poškodenej W. ľavú ruku takou intenzitou, že jej špirálovo zlomil 5. záprstnú kosť ľavej ruky. Obvinená Ing. B. P. ju následne ťahala po dvore za vlasy a oblečenie. Napriek tomu, že medzi obvinenými a poškodenou pretrvávajú niekoľkoročné osobné spory, pričom správanie sa poškodenej mohlo prispieť k zhoršeniu celého incidentu, konanie obvinených prekračuje medze nutnej obrany.

Obvinenými uvádzané námietky, že poškodenej nemali v úmysle ublížiť na zdraví a že sa len bránili pred jej útokom, keď mala obvineného držať za golier a dať obvinenej facku, nie sú takého charakteru, aby odôvodňovali oprávnenosť konania obvinených. Charakter a rozsah zranení pritom potvrdzuje aj znalecký posudok vyhotovený znalcom MUDr. U..

Obvinený Ing. T. P. taktiež namietol nenaplnenie skutkovej podstaty trestného činu násillia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 a nepostúpenie veci na prejednanie priestupku.

Podľa § 197a 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 kto sa inému vyhráža usmrtením, ťažkou ujmom na zdraví alebo inou ťažkou ujmom takým spôsobom, že to môže vzbudiť dôvodnú obavu, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

Uvedené ustanovenie chráni jednotlivca proti niektorým závažným vyhrážkam. Vyhrážanie sa usmrtením, ťažkou ujmom na zdraví alebo inou ťažkou ujmom pritom musí byť spôsobilé vzbudiť u poškodeného dôvodnú obavu, t. j. vyšší stupeň tiesnivého pocitu.

Súd prvého stupňa v skutkovej vete k bodu 2/ rozsudku, ktorú nezmenil ani odvolací súd, síce opomenul uviesť akým slovným prejavom sa obvinený Ing. T. P. vyhrážal poškodenej usmrtením, čím u nej vzbudil dôvodnú obavu, avšak z výpovede poškodenej, ako aj z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva, že po tom ako obvinený kopol poškodenú do pravého členka, následkom čoho spadla, vyhrážal sa jej, že keď neprestane revať, na mieste ju dobije a usmrtí. Vzhľadom na prebiehajúce spory, príp. incidenty medzi obvineným a poškodenou, táto oprávnené mala dôvodnú obavu, že obvinený svoje vyhrážky uskutoční.

Oba sudy nižšieho stupňa postupovali správne, ak vec nepostúpili na prejednanie priestupku. Ustanovenie § 49 ods. 1 písm. d/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch rieši úmyselné narušenie občianskeho spolunažívania vyhrážaním sa ujmom na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obvinením z priestupku, schválnosťami alebo iným hrubým správaním. Obvinený sa však poškodenej vyhrážal usmrtením, ktoré je jednou z foriem vyhrážania sa upravenou v skutkovej podstate trestného činu násillia proti skupine obyvateľov a jednotlivcovi podľa § 197a ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006.

V súvislosti so znaleckými posudkami MUDr. S., na ktoré obvinení poukazujú, považuje najvyšší súd za potrebné uviesť, že ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd (§ 322 ods. 3, § 326 ods. 5 Tr. por.). Na objasnenie potrebných okolností prípadne potrebných na rozhodnutie o dovolaní môže vykonať dovolací súd len potrebné vyšetrovanie v obmedzenom rozsahu podľa § 379 ods. 2 Tr. por.

Dovolací súd nepovažoval za potrebné objasniť ďalšie skutočnosti, nakoľko vychádzal zo skutkového zistenia ustáleného súdmi nižšieho stupňa, ktorým je v zmysle platnej judikatúry viazaný, preto na predmetné znalecké posudky neprihliadol.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. teda nie je daný.

Dovolací súd taktiež neprihliadol na námietky poškodenej prezentované v jej vyjadrení, pretože tieto neboli predmetom dovolacieho konania.

Z uvedeného je zrejmé, že v rozsahu námietok obvinených nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por., a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolania obvinených Ing. T. P. a Ing. B. P. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.